

SERVICE PUBLIC FEDERAL INTERIEUR

F. 2007 — 1865

[C — 2007/00362]

4 MAI 2007. — Arrêté ministériel déterminant les modèles des instructions pour l'électeur dans les cantons électoraux et communes désignés pour l'usage d'un système de vote automatisé lors des élections pour les Chambres législatives fédérales

Le Ministre de l'Intérieur,

Vu le Code électoral, notamment l'article 112, remplacé par la loi du 30 juillet 1991;

Vu la loi du 11 avril 1994 organisant le vote automatisé, notamment l'article 29;

Vu l'arrêté royal du 30 mars 1998 remplaçant l'arrêté royal du 18 avril 1994 portant désignation des cantons électoraux pour l'usage d'un système de vote automatisé;

Vu l'arrêté royal du 26 mars 2003 portant désignation des cantons électoraux pour l'usage d'un système de contrôle du vote automatisé par impression des suffrages émis sur support papier;

Vu l'arrêté royal du 1er mai 2007 portant convocation des collèges électoraux pour l'élection des Chambres législatives fédérales, ainsi que convocation des nouvelles Chambres législatives fédérales;

Vu l'arrêté ministériel du 10 mars 1999 déterminant, dans les cantons et communes faisant usage d'un système de vote automatisé, l'ordre dans lequel les votes sont exprimés en cas d'élections simultanées;

Vu les lois sur le Conseil d'Etat, coordonnées le 12 janvier 1973, notamment l'article 3, § 1er, alinéa 1er, remplacé par la loi du 4 juillet 1989 et modifié par la loi du 4 août 1996;

Vu l'urgence;

Considérant qu'en raison de la proximité des élections simultanées pour la Chambre des représentants et pour le Sénat, fixées au 10 juin 2007, il s'indique de déterminer sans délai les modèles des instructions pour l'électeur qui seront utilisées lors de ces élections, dans les cantons électoraux et communes désignés pour l'usage d'un système de vote automatisé, ainsi que pour l'usage d'un système de contrôle du vote automatisé par impression des suffrages émis sur support papier,

Arrête :

Article 1er. Dans les cantons électoraux et communes désignés par l'arrêté royal précité du 30 mars 1998 pour l'usage d'un système de vote automatisé lors des élections simultanées pour la Chambre des représentants et pour le Sénat, les instructions pour l'électeur (modèle I) sont conformes au modèle figurant en annexe du présent arrêté.

Art. 2. L'arrêté ministériel du 10 avril 2003 déterminant les modèles des instructions pour l'électeur dans les cantons électoraux et communes désignés pour l'usage d'un système de vote automatisé et pour l'usage d'un système de contrôle du vote automatisé par impression des suffrages émis sur support papier lors des élections pour les Chambres législatives fédérales est abrogé.

Art. 3. Le présent arrêté entre en vigueur le jour de sa publication au *Moniteur belge*.

Bruxelles, le 4 mai 2007.

P. DEWAEL

FEDERALE OVERHEIDS DIENST BINNENLANDSE ZAKEN

N. 2007 — 1865

[C — 2007/00362]

4 MEI 2007. — Ministerieel besluit tot vaststelling van de modellen van de onderrichtingen voor de kiezer in de kieskantons en gemeenten die voor het gebruik van een geautomatiseerd stem-systeem zijn aangewezen bij de verkiezing van de federale Wetgevende Kamers

De Minister van Binnenlandse Zaken,

Gelet op het Kieswetboek, inzonderheid op artikel 112, vervangen bij de wet van 30 juli 1991;

Gelet op de wet van 11 april 1994 tot organisatie van de geautomatiseerde stemming, inzonderheid op artikel 29;

Gelet op het koninklijk besluit van 30 maart 1998 tot vervanging van het koninklijk besluit van 18 april 1994 houdende aanwijzing van de kieskantons voor het gebruik van een geautomatiseerd stemsysteem;

Gelet op het koninklijk besluit van 26 maart 2003 houdende aanwijzing van de kieskantons voor het gebruik van een systeem voor het controleren van de geautomatiseerde stemming door middel van het afdrukken van de uitgebrachte stemmen op papier;

Gelet op het koninklijk besluit van 1 mei 2007 houdende bijeenroeping van de kiescolleges voor de verkiezing van de federale Wetgevende Kamers en bijeenroeping van de nieuwe federale Wetgevende Kamers;

Gelet op het ministerieel besluit van 10 maart 1999 tot vaststelling, in de kantons en gemeenten die gebruik maken van een geautomatiseerd stemsysteem, van de volgorde waarin de stemmen worden uitgebracht bij gelijktijdige verkiezingen;

Gelet op de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, inzonderheid op artikel 3, § 1, eerste lid, vervangen bij de wet van 4 juli 1989 en gewijzigd bij de wet van 4 augustus 1996;

Gelet op de dringende noodzakelijkheid;

Overwegende dat het, gezien de nabijheid van de voor 10 juni 2007 voorziene gelijktijdige verkiezingen voor de Kamer van volksvertegenwoordigers en voor de Senaat, aangewezen is onverwijd de modellen te bepalen van de onderrichtingen voor de kiezer die met het oog op die verkiezingen van toepassing zullen zijn in de kieskantons en de gemeenten die voor het gebruik van een geautomatiseerd stemsysteem en voor het gebruik van een systeem voor het controleren van de geautomatiseerde stemming door middel van het afdrukken van de uitgebrachte stemmen op papier zijn aangewezen,

Besluit :

Artikel 1. In de kieskantons en de gemeenten die bij het voormeld koninklijk besluit van 30 maart 1998 voor het gebruik van het geautomatiseerd stemsysteem zijn aangewezen bij de gelijktijdige verkiezingen voor de Kamer van volksvertegenwoordigers en voor de Senaat, zijn de onderrichtingen voor de kiezer (model I) conform bij het model in bijlage van dit besluit.

Art. 2. Het ministerieel besluit van 10 april 2003 tot vaststelling van de modellen van de onderrichtingen voor de kiezer in de kieskantons en gemeenten die voor het gebruik van een geautomatiseerd stemsysteem en voor het gebruik van een systeem voor het controleren van de geautomatiseerde stemming door middel van het afdrukken van de uitgebrachte stemmen op papier zijn aangewezen bij de verkiezing van de federale Wetgevende Kamers wordt opgeheven.

Art. 3. Dit besluit treedt in werking de dag waarop het in het *Belgisch Staatsblad* wordt bekendgemaakt.

Brussel, 4 mei 2007.

P. DEWAEL

Annexe

Instructions pour l'électeur dans les cantons électoraux désignés pour l'usage d'un système de vote automatisé lors des élections simultanées pour la Chambre des représentants et pour le Sénat

1° Les électeurs sont admis au vote de 8 à 15 heures. L'électeur qui se trouve dans le local à 15 heures est encore admis à voter.

2° Après avoir contrôlé sa carte d'identité et sa lettre de convocation, le président remet à l'électeur une carte magnétique destinée au vote en échange de ces documents.

3°

— L'électeur ne peut s'arrêter dans l'isoloir que pendant le temps nécessaire pour voter. Pour exprimer son vote, il introduit d'abord la carte magnétique dans la fente prévue à cet effet au lecteur-enregistreur de cartes de la machine à voter.

— Dans les communes où l'électeur peut choisir la langue des opérations électORALES en vertu des lois sur l'emploi des langues en matière administrative, coordonnées le 18 juillet 1966, il détermine au moyen du crayon optique mis à sa disposition la langue dans laquelle il souhaite exprimer ses votes.

4° L'électeur exprime d'abord son suffrage pour l'élection de la Chambre des représentants et, après avoir confirmé celui-ci, il exprime son suffrage pour l'élection du Sénat, qu'il confirme également.

5° Pour chaque élection :

— l'électeur indique la liste en faveur de laquelle il souhaite voter en posant le crayon optique perpendiculairement à la zone de la liste choisie;

— si l'électeur adhère à l'ordre de présentation des candidats (titulaires et suppléants) de la liste qu'il soutient, il place le crayon optique perpendiculairement sur le point clair de la case placée en tête de cette liste, sur la partie supérieure gauche de l'écran;

— sinon, il marque un vote nominatif pour un ou plusieurs candidats titulaires et/ou suppléants de cette liste, qui sont précédés d'un numéro d'ordre, en plaçant le crayon optique perpendiculairement et successivement sur la case de ce ou de ces candidats. A cet effet, il pointe le crayon optique n'importe où sur la case de vote d'un ou plusieurs candidats titulaires et/ou suppléants; la case de chaque candidat titulaire et/ou suppléant choisi devient grisee.

6° Après avoir confirmé son vote pour les deux élections, l'électeur reprend sa carte magnétique. Il peut opter ou non pour la visualisation des suffrages qu'il a exprimés. A cette fin, l'électeur introduit à nouveau sa carte magnétique dans la fente; il ne peut toutefois plus apporter de modification aux votes qu'il a exprimés. L'électeur remet ensuite sa carte magnétique au président.

Après l'avoir vérifiée, le président invite l'électeur à la déposer dans l'urne. L'électeur reçoit en retour sa carte d'identité ainsi que sa lettre de convocation estampillée par le président ou par l'assesseur délégué.

7° La carte magnétique est annulée :

a) s'il s'avère, lors de la vérification de la carte magnétique par le président, visée au point 6°, qu'une marque ou une inscription a été faite intentionnellement sur la carte, susceptible d'identifier l'électeur;

b) si, par suite d'une mauvaise manipulation ou de toute autre manœuvre involontaire, l'électeur a détérioré la carte qui lui a été remise;

c) si, pour une raison technique quelconque, l'enregistrement de la carte par l'urne électronique se révèle impossible.

Dans les cas visés à l'alinéa précédent, l'électeur est invité à recommencer son vote au moyen d'une autre carte. Si lors d'une seconde tentative, la carte est à nouveau annulée en vertu de l'alinéa précédent, a), l'électeur n'est plus admis à voter, son vote étant déclaré nul.

8° Quiconque aura exercé son droit de vote à plus d'une reprise, aura voté sans en avoir le droit ou aura voté pour autrui sans procuration valable, est punissable.

Vu pour être annexé à l'arrêté ministériel du 4 mai 2007.

Le Ministre de l'Intérieur,
P. DEWAEL

Bijlage

Onderrichtingen voor de kiezer in de kieskantons die voor het gebruik van een geautomatiseerd stemsysteem zijn aangewezen bij de gelijktijdige verkiezingen voor de Kamer van volksvertegenwoordigers en voor de Senaat

1° De kiezers worden tot de stemming toegelaten van 8 tot 15 uur. Kiezers die zich om 15 uur in het lokaal bevinden, worden nog tot de stemming toegelaten.

2° Nadat de voorzitter de identiteitskaart en de oproepingsbrief van de kiezer heeft gecontroleerd, overhandigt de voorzitter in ruil voor die documenten aan de kiezer een magneetkaart voor de stemming.

3°

— De kiezer mag zich niet langer in het stemhokje ophouden dan nodig is om te stemmen. Om zijn stem uit te brengen, steekt hij eerst de magneetkaart in de daartoe bestemde gleuf van de leesregistreeenheid voor magneetkaarten van de stembus.

— In de gemeenten waar de kiezer, krachtens de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, gecoördineerd op 18 juli 1966, de taal van de stemverrichtingen kan kiezen, bepaalt hij door middel van de leespen die hem ter beschikking is gesteld, in welke taal hij zijn stemmen wil uitbrengen.

4° De kiezer brengt eerst zijn stem uit voor de verkiezing van de Kamer van Volksvertegenwoordigers en, nadat hij die bevestigd heeft, brengt hij zijn stem uit voor de verkiezing van de Senaat, die hij eveneens bevestigt.

5° Voor iedere verkiezing geldt het volgende :

— de kiezer duidt de lijst aan waarvoor hij wil stemmen door met de lichtpen loodrecht in de zone van de gekozen lijst te drukken;

— indien de kiezer akkoord is met de volgorde waarin de kandidaten (titularissen en opvolgers) voorkomen op de lijst, die hij steunt, plaatst hij de leespen loodrecht op het lichttipje in het stembus bovenaan die lijst, linksboven op het scherm;

— anders geeft de kiezer een naamstem voor één of meer kandidaten-titularissen en/of opvolgers van die lijst, die worden voorafgegaan door een volgnummer, door de leespen loodrecht achtereenvolgens op het stembus met de naam van die kandidaat of kandidaten te plaatsen. Hij drukt hiervoor met de lichtpen gelijk waar in het stembus van een of meer gekozen kandidaten-titularissen en/of opvolgers; ieder gekozen kandidaat-titularis en/of opvolger wordt lichtgrijs.

6° Nadat de kiezer zijn stem voor beide verkiezingen heeft bevestigd, neemt hij zijn magneetkaart terug. De kiezer kan al dan niet opteren voor de visualisatie van zijn uitgebrachte stemmen. De kiezer steekt hiervoor zijn magneetkaart terug in de gleuf; er kan echter niets meer worden gewijzigd aan de uitgebrachte stemmen. De kiezer geeft nadien zijn magneetkaart terug aan de voorzitter.

Nadat de voorzitter ze heeft gecontroleerd, verzoekt de voorzitter de kiezer ze in de stembus te steken. De kiezer krijgt zijn identiteitskaart terug, alsook zijn oproepingsbrief, afgestempeld door de voorzitter of de daartoe gemachtigde bijzitter.

7° De magneetkaart wordt geannuleerd :

a) indien bij de in punt 6° bedoelde controle van de magneetkaart door de voorzitter blijkt dat een merkteken of opschrift op de kaart werd gemaakt dat de kiezer herkenbaar kan maken;

b) indien de kiezer door een verkeerde manipulatie of door enige andere onvrijwillige beweging de hem overhandigde kaart heeft beschadigd;

c) indien de registratie van de kaart door de elektronische stembus om welke technische reden ook onmogelijk blijkt.

In de in het vorige lid bedoelde gevallen wordt de kiezer verzocht opnieuw te stemmen met een andere kaart. Indien de kaart bij een tweede poging opnieuw wordt geannuleerd krachtens het vorige lid, a), wordt de kiezer niet meer toegelaten tot de stemming, aangezien zijn stem ongeldig wordt verklaard.

8° Wie zijn stemrecht meermalen uitoefent, of gestemd heeft zonder het recht daartoe te hebben of wie zonder geldige volmacht voor een ander heeft gestemd, is strafbaar.

Gezien om te worden gevoegd bij het ministerieel besluit van 4 mei 2007.

De Minister van Binnenlandse Zaken,
P. DEWAEL